

“Təsdiq edirəm”

ADİU-nun rektoru professor

“_____” _____2011-ci il

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT İQTİSAD UNİVERSİTETİNİN

Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik şöbəsi

Ə S A S N A M Ə S İ

KİS/ƏS/08

Nəşr tarixi: 19.03.2012

Qeyd:

1. Bu sənədlə işləyən bütün işçilər sənəddə qeyd olunmuş tələblərə riayət etməlidir.
2. Bu sənədin çoxaldılaraq yayılması yalnız rektorun icazəsi ilə mümkündür.

“Təsdiq edirəm”

Az.DİU-nun rektoru

“ _____ ” _____ **2011-ci il**

Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik şöbəsinin

əsasnaməsi

Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik şöbəsi müdirinin vəzifələri:

Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik şöbəsi müdirinin əsas vəzifəsi əmək sahəsində təhlükəsiz və sağlam iş şəraiti yaratmaq üçün tədbirlər görmək, iş yerlərində əməyin mühafizəsinə dair lazımi normativ sənədlərin, peşələr üzrə texniki təhlükəsizlik təlimatlarının hazırlanmasını, təsdiq edilməsini və tətbiq olunmasını həyata keçirmək, universitetin bütün struktur bölmələrində (kafedralar, laboratoriyala, dekanlıqlar, bölmələr, və s.) əməyin mühafizəsi, texniki təhlükəsizlik, yanğın təhlükəsizliyi və sanitar-qiqiyena qaydalarına riayət olunmasına nəzarət etmək, qəza və zədələnmələrin baş verməsinə qarşı mübarizə aparmaqdan ibarətdir. Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik şöbəsinin müdiri öz işində AR Əmək Məcəlləsini, “Texniki Təhlükəsizlik” və “Yanğın təhlükəsizliyi” haqqında dövlət qanunlarını, Nazirlər Kabineti, Həmkarlar İttifaqı Konfederasiya Mərkəzi Şurası və təhsil Nazirliyinin qərarlarını, sərəncamlarını, habelə qüvvədə olan təlimatları, əmrləri, qaydaları və əsasnamələri rəhbər tutur.

Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik şöbəsinin müdiri:

1. Universitetin laboratoriyalarında, şöbələrində, bölmələrində və digər sahələrdə görülən işlərin, tədris prosesinin əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik təlimatlarına, dövlət standartlarına, ekoloji və yanğın təhlükəsizliyi, sanitar-epidemioloji, əhəlinin və ərazinin fəvqəladə hallardan mühafizə qaydalarına uyğun olaraq təşkil edilməsinə nəzarət edir.
2. Universitet binalarının, qurğularının, avadanlıqlarının, mexanizmlərinin və digər aparatlarının texniki vəziyyətinin əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik norma və qaydalarına uyğunluğunun, ventilyasiya sistemlərinin, sanitar-məişət otaqlarının vəziyyətinin, işçilərin kollektiv və fərdi mühafizə vasitələri ilə təmin edilməsinin yoxlanılmasının təşkilinə nəzarət edir, aşkara çıxarılmış çatışmamazlıqların aradan qaldırılması üzrə tədbirlərin işlənilib-hazırlanmasında iştirak etməklə, bu barədə universitet rektoruna məlumatlar verir.
3. Universitetin əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik üzrə illik tədbirlər planının işləyib hazırlanmasını, həmkarlar ittifaqı və digər qurumlarla müəyyən edilmiş qaydada razılaşdırılmasını, rəhbərlik tərəfindən təsdiq edilməsini həyata keçirir və bu tədbirlərin il boyu yerinə yetirilməsinə nəzarət edir.

4. Kollektiv və fərdi əmək müqavilələrində əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizliyə dair müddəaların yer almasına, həmin müqavilələrdə göstərilən müddəaların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir.
5. Bədbəxt hadisələrin uçotunun aparılmasını, onların baş vermə səbəblərinin təhlil olunmasını, bədbəxt hadisələrə dair hesabatların tərtib edilməsini təşkil edir.
6. Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik tədbirlərinə, işçilərin fərdi mühafizə vasitələri ilə təmin edilməsinə ayrılmış maddi vəsaitlərin təyinatı üzrə düzgün sərf edilməsinə nəzarət edir.
7. Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik qaydalarına əməl edilməsində fərqlənən işçilərin mükafatlandırılması, bu sahəyə aid işlərində nöqsanlara yol verən işçilərin isə cəzalandırılması üçün universitet rektoruna təkliflər ilə müraciət edir.
8. Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik şöbəsinin müdiri bilavasitə universitetin rektoruna tabedir və öz işini həmkarlar təşkilatı, texniki və sanitariya-qiyayena üzrə təlimatçılarla birlikdə həyata keçirir.

Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik şöbəsi mühəndisinin vəzifələri:

Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik üzrə mühəndisə tapşırılır:

- a) əməyin mühafizəsinə dair qanunların yerinə yetirilməsinə nəzarət etmək, dövlətin, Respublika Həmkarlar İttifaqı Mərkəzi Şurasının qərar və sərəncamlarını rəhbər tutaraq, nəzarət orqanlarının əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasına yönəldilmiş tövsiyələri həyata keçirmək;
- b) enerji, qaz, ventilyasiya təsərrüfatının istismarında texniki təhlükəsizlik qaydalarına riayət edilməsinə müntəzəm nəzarət etmək, qaldırıcı mexanizmlərin, cihazların, təzyiqlərdə işləyən qurğuların işini vaxtaşırı yoxlamaq və müvafiq qeydiyyatlar aparmaq;
- c) tədris və xidmət sahələrinə, laboratoriya, şöbə və s. qurumların işinə müntəzəm nəzarət və həmin sahələrin rəhbər şəxsləri ilə birlikdə aşkar edilən nöqsanların aradan qaldırılması üçün tədbirlər görmək;
- d) radiaktiv, tez alovlanan, partlayış təhlükəli, yanacaqlar və zəhərləyici maddələrlə işləyən iş sahələrinə ciddi nəzarət etmək;
- e) tullantıların məhv edilməsinə ciddi nəzarət etmək;
- f) otaqlardakı havada zəhərli maddələrin, toz və buxarların miqdarının analizi edilməsinin müntəzəm aparılmasına, dezaktivizasiya, dizinfeksiya işlərinin yerinə yetirilməsinə nəzarət etmək;
- g) əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizliyə aid əmr, göstəriş və sərəncam layihələrinin hazırlanmasında iştirak etmək;
- h) mexanizm və qurğularda mühafizə vasitələrinin yerində və saz olmasına, qurğu və aparatların, fərdi mühafizə vasitələrinin, işçilərin istifadə etdiyi xüsusi geyimlərin müəyyən edilmiş normalara (standartlara) uyğun olmasına nəzarət etmək;
- i) elektrik qurğuları və cihazlarının torpaqlanmasına, təcrid olunma müqavimətinin illik yoxlanılmasına nəzarət etmək;
- j) iş yerlərində işçilərin müəyyən edilmiş vaxtlarda və düzgün təlimatlandırılmasının təşkilinə nəzarət etmək, işçilərə təhlükəsiz işləmək üsullarının öyrədilməsini, onlara həmkarlar təşkilatı ilə razılaşdırılaraq, sahə rəhbərləri tərəfindən hazırlanmış, öz peşələrinə aid təlimatların izah edilməsini təşkil etmək;
- k) əmək müqavilələrində əməyin mühafizəsinə dair nəzərdə tutulmuş tədbirlərin yerinə yetirilməsini yoxlamaq;
- l) qəzaların, bədbəxt hadisələrin və istehsalla əlaqədar baş verən kəskin zəhərlənmə hallarının qarşısının alınması üzrə fəaliyyət göstərən komissiyanın işində iştirak etmək, onların qarşısının alınması üçün nəzərdə tutulan tədbirlər planlarının yerinə yetirilməsinə nəzarət etmək;

- m) istehsalla əlaqədar bədbəxt hadisələrin uçotunun aparılması və onların baş vermə səbəblərini təhlil etmək, istehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin hesabatını tərtib etmək;
- n) işə yeni qəbul olunan professor-müəllim, tədris-köməkçi, inzibati-idarəetmə, texniki və xidmətedici heyət işçilərinin əməyin mühafizəsi, texniki təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına uyğun ilkin təlimatlandırma işlərini aparmaq;
- o) elmi-tədqiqat, pedaqoji, inzibati-idarəetmə, mühəndis-texniki, tədris-tərbiyə və digər kateqoriyadan olan işçilərin əməyin mühafizəsi, texniki təhlükəsizlik və sanitariya qaydaları ilə əlaqədar imtahan (attestasiya) komissiyasının işində bilavasitə iştirak etmək;
- p) qısaltılmış iş gününün müəyyən edilməsini və əlavə məzuniyyət verilməsini müəyyənləşdirən komissiyanın işində iştirak etmək;
- q) zərərli əmək sahələrində fəaliyyət göstərən işçilərin əvvəlcədən müəyyən edilmiş qrafik üzrə tibbi müayinədən keçirilməsinə nəzarət etmək;
- r) əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik ilə əlaqədar nailiyyətlərin və mövcud təcrübələrin öyrənilməsini və tətbiqini təşkil etmək, mühazirələr, müsahibələr, kabinet və sərgilər təşkil etmək, kinofilmlər göstərmək, iş yerlərini plakatlarla, əyani vəsaitlərlə, xəbərdarlıq yazıları və ədəbiyyatla təmin etməklə texniki təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına aid təbliğat işləri aparmaq;
- s) laboratoriyalarda tədris sahələri arasında texniki təhlükəsizliyə dair təcrübə mübadiləsini təşkil etmək;
- t) universitetin fakültələri və həmkarlar təşkilatları ilə birlikdə əməyin mühafizəsi, texniki təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarının yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar keçirilən ictimai baxışlarda iştirak etmək.

**Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik
şöbəsinin yanğından mühafizə üzrə mühəndisinin vəzifələri:**

Yanğından mühafizə üzrə mühəndisin əsas vəzifəsi, yanğının baş verməməsi və onun qarşısının alınması üçün əvvəlcədən kompleks texniki tədbirlərin görülməsi və bu barədə mütəşəkkil profilaktik işlərin həyata keçirilməsindən ibarətdir.

**Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik
şöbəsinin yanğından mühafizə üzrə mühəndisinə tapşırıqlar:**

1. Partlayış və yanğın baş verməsinin mümkün səbəblərinin aradan qaldırılması (yanğın əleyhinə təlimatların yerinə yetirilməsi, texnoloji reqlamentlərə ciddi əməl olunması, tez alışan və partlayış təhlükəli maddələrin otaqlarda saxlanma miqdarının aşağı salınması, torpaqlama və ildırım-ötürmə sisteminin qaydasında olması, ventilyasiya sisteminin yaxşı vəziyyətdə olması, ətrafda siqaret çəkilməsinə icazə verilməməsi və s.) yanğından mühafizə profilaktikası üzrə mühəndisin ümumdə vəzifələrindəndir;
2. Partlayışların və yanğının yayılmasının qarşısının alınması tədbirlərinin (lazım olan texniki vasitələrin və qurğuların saz vəziyyətdə saxlanılması, sahənin planlaşdırılmasında yanğın əleyhinə təlimatlara əməl olunması və s.) icra etməyə hər an hazır olmaq;
3. Əhalinin təhlükəsiz təhliyəsi, avadanlıqların, tez alışan maddələrin, oddan qorxan maye və qazların, eləcə də digər materialların xilas edilməsi üçün çıxış yollarının, dəhlizlərin, keçidlərin, pilləkənlərin, qapıların təlimatların tələblərinə uyğun vəziyyətdə saxlanılmasını təmin etmək;

4. Yanğının qarşısının alınması və ya tez söndürülməsini nəzərə alan (cihazların, avadanlıqların, vasitələrin və qurğuların düzgün seçilib yerləşdirilməsi, onların daima saz saxlanması və istifadə üçün yararlı vəziyyətdə olması, su hövzələrinə, binaların girişlərinə yangınsöndürmə texnikasının yaxınlaşmasına maneçiliklərin olmaması, binaların xaricindəki yangın söndürmə pilləkənlərin yararlı vəziyyətdə olması) tədbirlərin yerinə yetirilməsi;
5. Yanğının mühafizəsi üzrə mühəndis qurğuların, binaların xüsusi yangın rabitə və siqnalizasiya sisteminin və onlardan yangın təhlükəsi zamanı yangın söndürənlərin effektiv istifadə edə bilməsi üçün məsuliyyət daşıyır;
6. Yanğın mühafizəsi üzrə mühəndis yangınsöndürmə vasitə və lavazimatlarının alınması üçün təchizat şöbəsinə tələbnamə hazırlayır, həmin tələbnamə verilərkən obyektin texnoloji xüsusiyyətləri nəzərə alınmalıdır;
7. Dövri olaraq müəyyən edilmiş müddətlərdə yangınsöndürənlərin və yangınsöndürmə üçün nəzərdə tutulmuş digər vasitələrin sazlığını yoxlamaq və xüsusi jurnalda yoxlama haqqında qeydiyyat aparmaq;
8. Yanğın əleyhinə təhlükəsizlik təlimatını tərtib edərkən laboratoriyaların, sexlərin, anbarların, yataqxanaların, tədris-sağlamlıq bazalarının və s. sahələrin xüsusiyyətlərini nəzərə almaq və həmin sahələrə məsul olan şəxslərlə razılaşdırmaq;
9. Bina və sahələrin təhlükəsizliyinə məsul şəxsləri, o cümlədən əməkdaşları və könüllü yangın söndürənləri yangın baş verdikdə onun söndürülməsi və ya profilaktiki tədbirlər görmək üçün təlimatlandırmaq;
10. İstifadə üçün qəbul edilmiş yeni sahələrin, avadanlıqların, qurğuların, o cümlədən texnoloji reqlamentində dəyişiklik edilmiş proseslərin qəbul edilməsi üzrə yangın əleyhinə nəzarət orqanlarının göstərişlərinin yerinə yetirilməsi barədə lazımi tədbirlər görmək.

Qeyd: Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik şöbəsinin işçilərini, onların vəzifə borcuna aid olmayan hər hansı bir sənədi imzalamağa təhrik etmək qadağandır.

Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik işçilərinin hüquqları

1. Günün istənilən vaxtında heç bir maneə olmadan universitetin bütün struktur bölmələrində əməyin mühafizəsi, texniki təhlükəsizlik və yangın mühafizə qaydalarının tələblərinə əməl olunmasının vəziyyətinə baxış keçirmək və müvafiq sənədlərlə tanış olmaq;
2. Universitetin struktur bölmələrində əmək şəraitinin, əməyin mühafizəsi, texniki təhlükəsizlik və yangından mühafizənin vəziyyətini yoxlamaq və bu sahələr üzrə qanunvericiliyin yerinə yetirilməsində və digər normativ aktları üzrə müəyyən edilmiş nöqsanları aradan qaldırmaq haqqında vəzifəli şəxslərə və digər məsul işçilərə icrası məcburi olan göstərişlər vermək (əməyin mühafizəsi və yangından mühafizə üzrə mühəndisin, şöbə müdirinin göstərişinin təklif olunan forması tövsiyələrə əlavə olunur).
3. Universitet rəhbərliyi ilə razılaşdırmaqla əməyin mühafizəsi vəziyyətinin yoxlanılmasına müvafiq mütəxəssisləri cəlb etmək;
4. Universitet rəhbərliyinin tapşırığı ilə əməyin mühafizəsi və yangından mühafizə məsələləri müzakirə edilərkən dövlət orqanlarında və ictimai təşkilatlarda universiteti təmsil etmək;
5. Universitetin struktur bölmələrinin rəhbərlərindən əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizliyə aid müvafiq sənədlər tələb etmək onlara baxmaq və əməyin mühafizəsi üzrə normativ hüquqi aktları pozanlardan izahat tələb etmək;

6. Aşkar edilmiş nöqsanların, texniki təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarının pozulması hallarının aradan qaldırılması üçün fakültə, kafedra, laboratoriya və digər struktur bölmələrin rəhbərlərinə şifahi göstərişlər və ya yazılı tapşırıq vermək;
7. İşçilərin və tələbələrin sağlamlığı üçün təhlükə doğuran iş sahəsində işin davam etdirilməsi və dərslərin keçirilməsini qadağan etmək, universitet daxili komissiyanın və sanitariya-texniki nəzarətin icazəsi olmadan istismarına icazə verilən və yüksək təhlükə ehtimalı yarada bilən avadanlıqların istifadəsini dayandırmaq;
8. Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik şöbəsinin müdiri qadağan etdiyi və ya dayandırdığı iş və dərslər haqqında universitetin rektoruna məlumat verir.
9. Nazırlığı olmayan, təlimatlandırılmamış kifayət qədər səriştəsi olmayan işçilərin rəhbərləri ilə danışıqlar aparıb onların ixtisaslarının artırılmasına nail olmaq;
10. Struktur bölmələri üçün məsul olan şəxslərdən, onlar əsas işə başlamazdan əvvəl, işin təhlükəsizliyinə təminat verən sınaq işləri keçirilməsini və nəticələrin təhlil edilməsini tələb etmək;
11. Texniki təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməyən avadanlıqların, alətlərin və dəzgahların istismarının dayandırılması və onların istifadədən çıxarılması üçün tədbirlər görmək;
12. Bölmə rəhbərlərindən əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizliyə aid məsələlərin müntəzəm qeydiyyatının aparılması və müvafiq sənədləşdirmə işlərinin qaydaya salınmasını tələb etmək;
13. Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik normalarına əməl edilməsində fərqlənənlərin, zədələnmələrin və peşə xəstəliklərinin faizinin aşağı düşməsi üçün səy göstərənlərin, əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması sahəsində uğurlu nəticələr əldə edən mühəndis-texniki işçilərin mükafatlandırılması haqqında universitetin rektoruna təqdimatlar yazmaq;
14. Texniki təhlükəsizlik qaydalarını kobud surətdə pozan, onun təlimatlarına və normativ sənədlərinə məhəl qoymayanların cəzalandırılması və inzibati qaydada məsuliyyətə cəlb edilməsi barədə universitet rektoruna təqdimat vermək və belə şəxslər barəsində qəti tədbirlər görülməsini, hətta işdən kənarlaşdırılmasını tələb etmək.

ƏM və TT şöbəsinin müdiri

Ş.A.Qasimov

